

Lausuntopyyntö hallituksen esitysluonnoksesta eduskunnalle sosiaali- ja terveydenhuollon ja pelastustoimen lainsäädäntöön sekä eräihin muihin lakeihin tehtävistä muutoksista sote-uudistuksesta johtuen (Sote 100)

Lausuntopyynnön diaarinumero: VN/20323/2020

Johdanto

Sosiaali- ja terveysministeriö, sisäministeriö, oikeusministeriö, opetus- ja kulttuuriministeriö, työ- ja elinkeinoministeriö, maa- ja metsätalousministeriö ja valtiovarainministeriö valmistelevat sosiaali- ja terveydenhuollon ja pelastustoimen lainsäädäntöön sekä eräihin muihin lakeihin tehtäviä muutoksia hyvinvointialueiden perustamista ja sosiaali- ja terveydenhuollon ja pelastustoimen järjestämisen uudistusta koskevasta lainsäädännöstä (HE 241/2020 vp) johtuen. Edellä mainitut ministeriöt pyytävät jakelussa mainituilta tahoilta lausunnot liitteenä olevasta luonnoksesta hallituksen esitykseksi. Myös muut kuin jakelussa mainitut tahot voivat antaa asiassa lausuntonsa.

Tausta

Pääministeri Marinin hallitus antoi 8.12.2020 esityksen eduskunnalle hyvinvointialueiden perustamista ja sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen järjestämisen uudistusta koskevaksi lainsäädännöksi sekä Euroopan paikallisen itsehallinnon peruskirjan 12 ja 13 artiklan mukaisen ilmoituksen antamiseksi (HE 241/2020 vp). Esityksessä ehdotetaan säädettäväksi uuden hallintotason, hyvinvointialueiden, perustamisen ja toiminnan kannalta keskeiset lait, joita ovat laki hyvinvointialueesta, laki sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä, laki pelastustoimen järjestämisestä, laki sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen järjestämisestä Uudellamaalla sekä niiden yhteinen voimaannpanolaki, hyvinvointialueiden rahoituslaki sekä ehdotukset kuntien valtionosuutta koskevan lainsäädännön, verolainsäädännön, hyvinvointialueen henkilöstöä koskevan lainsäädännön sekä eräiden yleishallintoa koskevien lakien muuttamiseksi.

Esityksen valmistelussa mukana olevien ministeriöiden hallinnonalan lainsäädäntöä on tarpeen päivittää vastaamaan edellä mainittua sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen uudistusta koskevaa uutta sääntelyä.

Tavoitteet

Lausuntopyynnön kohteena olevalla hallituksen esitysluonnoksella ehdotettaisiin tehtäväksi eri ministeriöiden hallinnonalan lainsäädäntöön hyvinvointialueiden perustamista sekä

sosiaali- ja terveydenhuollon ja pelastustoimen uudistusta koskevasta lainsäädännöstä johtuvat tekniset muutokset. Lisäksi tehtäisiin Uudenmaan erillisratkaisuun liittyvä tietojoh-
tamista koskeva sisällöllinen täydennys. Näillä muutoksilla päivitetäisiin eri
hallinnonalojen lainsäädäntö vastaamaan uutta rakenteellista toimintakenttää ja
järjestämisvastuuta. Esi- tyksen tavoitteena ei ole puuttua lainsäädäntöön sisällöllisesti
edellä kuvattua Uudenmaan erillisratkaisua koskevaa täydennystä lukuun ottamatta.

Liitteet:

[Esitysluonnos FI.pdf](#) - Hallituksen esitysluonnos FI

[Esitysluonnos SV.pdf](#) - Hallituksen esitysluonnos SV

Aikataulu, vastausohjeet ja valmistelijat

Lausunnot pyydetään toimittamaan 26.2.2021 klo 16.00 mennessä. Annetut lausunnot ovat julkisia. Lausuntoyhteenvedossa otetaan huomioon vain määräaikaan saapuneet lausunnot.

Vastausohjeet vastaanottajille

Lausuntopyyntöön vastataan sähköisessä lausuntopalvelussa.

Vastaajalla on mahdollisuus antaa vapaamuotoisia kommentteja ja esittää yksilöityjä säädösmuutosehdotuksia esityksessä ehdotettaviin teknisiin muutoksiin ja Uudenmaan erillis- ratkaisua koskevaan täydennykseen.

Lausuntopyyntöön voi vastata suomeksi tai ruotsiksi.

Vaihtoehtoisesti vastaaja voi vastata ainoastaan valitsemalla vaihtoehdon "Lausunnon antajalla ei ole erityistä lausuttavaa esitysluonnoksesta."

Annetut lausunnot otetaan huomioon hallituksen esityksen viimeistelemisessä.

Annetut lausunnot ovat julkisia.

Kirjallisen lausunnon voi myös lähettää sähköisesti osoitteeseen kirjaamo@stm.fi. Saat- teessa pyydetään mainitsemaan asianumero VN/20323/2020.

Postitse lausunnon voi toimittaa osoitteeseen: Sosiaali- ja terveysministeriö
PL 33
00023 VALTIONEUVOSTO

Valmistelijat

Lisätietoja lausuntopyynnöstä antaa:
Neuvotteleva virkamies Maria Huttunen, STM
etunimi.sukunimi@stm.fi, puh. 0295 163 717

Lausuntopyynnön teknisiin kysymyksiin lisätietoja antaa:
Projektisihteeri Märta Lehtonen, STM
etunimi.sukunimi@stm.fi, puh. 0295 163 207

Kunnanhallitus

Asiantuntija Saija Tyyskä, STM
etunimi.sukunimi@stm.fi, puh. 0295 163 179

Suunnittelija Sonja Jantunen, STM
etunimi.sukunimi@stm.fi, puh. 0295 163 366

Ministeriökohtaiset yhteyshenkilöt

Neuvotteleva virkamies Maria Huttunen, STM
etunimi.sukunimi@stm.fi, puh. 0295 163 717

Hallitusneuvos Ilpo Helismaa, SM
etunimi.sukunimi@intermin.fi, puh. 0295 488
422

Lainsäädäntöjohtaja Susanna Siitonen, OM
etunimi.sukunimi@om.fi, puh. 0295 150
083

Hallitusneuvos Joni Hiitola, OKM
etunimi.sukunimi@minedu.fi, puh. 0295 330
108

Hallitusneuvos Pauliina Kanerva, TEM
etunimi.sukunimi@tem.fi, puh. 0295 060
160

Lainsäädäntöneuvos Johanna Wallius, MMM
etunimi.sukunimi@mmm.fi, puh. 0295 162
244

Budjettineuvos Jouko Narikka, VM
etunimi.sukunimi@vm.fi, puh. 0295 530
017

Joutsan kunta antaa esityslistan liitteen mukaisen lausunto hallituksen esitysluonnoksesta eduskunnalle sosiaali- ja terveydenhuollon ja pelastustoimen lainsäädäntöön sekä eräihin muihin lakeihin tehtävistä muu- toksista sote-uudistuksesta johtuen (Sote100)

Sote-uudistuksen aikataulusta tulee pitää kiinni.

Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen. Joutsan kunta vaatii, että hyvinvointialue ja kunnat sopivat yhteistyöstä ja sen edellytyksistä; yhteistoimintarakenteet, toimintarakenteet, toimintamalleista sekä tiedonkulusta. Kuntien läsnäolo niitä koskevien asioiden käsittelyssä on huomioitava asia. Kuntien edustus sosiaali- ja terveydenhuollon neuvottelukunnassa olisi perusteltua. Hyvinvointialueiden tehtäviä tulisi myös hyvinvointialueen ja kunnan välisellä sopimuksella voida siirtää kunnan järjestämistä vastuulle, silloin kun se olisi tarkoituksenmukaista tehtävän hoidon kannalta.

Tilat

Kuntaliiton mielestä hyvinvointialueiden investointien ohjaus- ja rahoitusjärjestelmä tulisi valmistella toisenlaiselta pohjalta esimerkiksi siten, että vain taloudellisesti merkittävät investoinnit, kuten sairaalainvestoinnit ja maakuntien työnjaon kannalta merkittävät investoinnit, olisivat tiukassa valtionohjauksessa, mutta korjausinvestoinnit jäisivät hyvinvointialueiden harkintaan.

Joutsan kunta pitää sote-uudistuksessa tärkeänä sitä, että sote-kiinteistöt ja niihin sidotut investoinnit eivät saa aiheuttaa kunnille kohtuutonta taloudellista haittaa. Sote-uudistuksessa tulisi esimerkiksi poikkeusmenettelyin huolehtia siitä, että kunnille taataan taloudellinen tuki todellisten investointikustannusten mukaisesti.

Palo- ja pelastustoimen osalta tulee huolehtia siitä, että pelastustoimen määrä, laatu ja resurssit ovat riittävän laadukkaan palveluntuotannon kannalta.

Keski-Suomen maakunta on laaja. Ikärakenteen muuttuminen on suuri haaste ja tämä tulisi ottaa huomioon uudistusta tehtäessä. Perustettaville hyvinvointimaakunnille on varmistettava riittävä rahoitus ja näin voidaan turvata perustason lähipalvelut pienten kuntien ja harvaanasutun maaseudun asukkaille.

Sote-uudistus voi lisätä eri kunnissa asuvien henkilöiden yhdenvertaisuutta, kun laajan väestöpohjan hyvinvointimaakunnat ovat yksittäisten kuntien sijasta vastuussa palvelujen järjestämisestä. Palvelujen yhdenvertaisuus edellyttää monipuolisten toteutustapojen kehittämistä, mm. kotiin vietäviä asiantuntijapalveluja, etävastaanotto,

etäkonsultaatiot

ym. Muutokset sote-palvelujen järjestämisessä ja tuottamisessa sekä päätöksen teossa on kuunneltava ihmistä itseään. Kuntalaisen osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuudet on turvattava uudistuksessa. Asiakasmaksulainsäädännön muutokset yhdenmukaistavat maksuja kuntien välillä ja hyvinvointimaakuntien sisällä toteutuu tasa-arvo asiakasmaksujen osalta asuinkunnasta riippumatta.